

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/229

KARAR NO : 1984/408

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Yılmaz ve arkadaşları

O L A Y : 16.1.1978 günü Bingöl Belediyesinde bir sendika anlaşmazlığına ilişkin olarak, iki ayrı gurup arasında meydana gelen olaylar sırasında sanıkların Halk Bankası önünde toplanarak yasalara aykırı yürüyüş yaptıkları ve bu suretle sanıkların 171 sayılı Gösteri ve Yürüyüşleri Kanununa aykırı eylemde buldukları ileri sürülerek 171 sayılı Yasa'nın 18. ve 9. maddeleri gereğince cezalandırılmaları istemiyle Bingöl C. Savcılığı'nca 9.3.1978 günlü, esas 1978/73 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi; 6.3.1979 gününde, esas 1978/85, karar 1979/25 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 16.10.1980 gününde, 1980/36-182 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi'nce Askerî Yargı yerinden görevsizlik kararı ile gelen dava dosyasını olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği halde, yeniden davaya bakılıp bir süre duruşmaya devam edildikten sonra 16.9.1983 gününde, esas 1981/211, karar 1983/161 sayı ile; görev uyumsuzluğunun çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve muhakemenin durmasına karar verilmiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, dava dosyası C. Başsavcılığı'nın 4.10.1983 günlü ve 2933 sayılı yazıları ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, Türkan Güven, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 8.10.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli

Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşüldü:

Sanıklara atılı suçlar, Bingöl ilinde 26.12.1978 de ilân olunan sıkıyönetim den önceki üç ayın dışında 16.1.1978 günü işlenmiştir.

Dosya kapsamına göre, sendika toplantısı sırasında ve sendikal faaliyetler nedeniyle ayrı iki gurup arasında dava konusu olayların meydana geldiği ve işbu olayların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olduğuna dair bir kanıtta da dosyada rastlanmadığına ve bu duruma göre, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesindeki önkoşul gerçekleşmemiş olmakla, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi'nin 6.3.1979 günlü, esas 1978/85, karar 1979/25 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 8.10.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

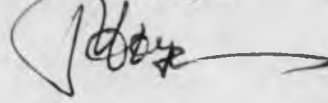
Başkan

Servet Tüzün

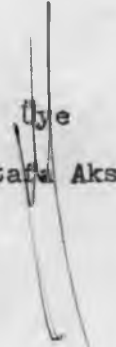
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkan Güven

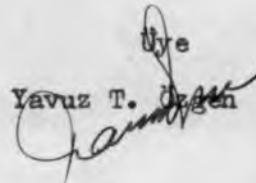
Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Üzgen

Üye

Muammer Aksüt

i/ç